

## Naisen kannalta.

Omantunnon viime numerossa olevassa kirjoituksessa »Puhtauden ihanne« kysyy hra Y. K. syytä eli parannusta rauhattomaan ja onnettomaan elämäänsä. Hän kertoo toivottomasta taistelustaan ja muun muassa kirjottaa: »Vaimonikaan ei enää tahdo alistua himojeni tyydyttäjäksi».

Niin – tähän tahtoisin tehdä kysymyksen vaimon kohtalosta. Eikö hänelle löydy mitään keinoa silloin, kun tuntee koko sielussaan kauhistuksen väreitten kuohuvan tuota yhdyselämää ajatellessaan? Kun hän ei tunne vähääkään nautintoa, vaan päinvastoin kärsii siitä – eikö hänellä ole muuta keinoa kuin erota miehestään, karkaamalla pois, sillä laillista eroa hän ei saa »tuon syyn» perusteella, jos miehensä siihen ei suostu.

Olen ajatellut myös toistakin keinoa, nim. että mies myöntyisi hakemaan ulkoapäin itsellensä tyydytystä, mutta silloin on onni myöskin heiltä ainiaaksi kadonnut. Sitäpaitsi tämä toinen keino, nykyisessä yhteiskuntajärjestelmässä, on vain itseä helpottava ja pahennusta aikaansaava pyyde.

Minusta näyttää tällaisen puhtauden ihannetta kohden pyrkivän vaimon kohtalo vieläkin vaikeammalta kuin siihen pyrkivän miehen. Pyytäisin saada ajatuksilleni selvitystä.

Kunnioittaen:

*Anni R.*

Arvoisa rouva.

Puhtauden ihannetta kohden pyrkiessään ihmistä kohtaa tiellä kahdenlaiset esteet. Toiset ovat sisällisiä, toiset ulkonaisia. Sisällisinä esteinä ovat ihmisen omat himot, halut ja ajatukset, ulkonaisina esteinä olosuhteet ja toiset ihmiset, jotka eivät kulje puhtauden tietä. Molemmat nämä esteet ovat salapukuisia auttajia. Ihmisen himot ja ajatukset tekevät hänestä mahtavan hallitsijan, kun hän on ne voittanut. »Suurin voittaja ei ole se, joka taistelussa voittaa ulkonaisia vihollisia, vaan suurin voittaja on se, joka oman itsensä voittaa.» Ihmisen lähimäiset taas, jotka häntä vastustavat ja ehkäisevät, opettavat häntä rakastamaan, ymmärtämään muita, unohtamaan itsensä ja uhrautumaan. Ja ulkonaiset olosuhteet, jotka vaikeuttavat hänen pyrkimyksiään, kasvattavat hänessä kärsivällisyyttä, tarmoa, lujuttua ja uskollisuutta ihanteelle. Usein kaikki nämä esteet kohtaavat häntä yhtäaikaan, välistä ilmestyvät ulkonaiset silloin, kun sisälliset ovat johonkin määrin voitettut.

Naisen asema on epäilemättä pitkinä aikoina ollut sorretun asema. Vaimo on ollut miehensä käskynalaisena holhottina, omaisuutena. Tätä häpeää on viime aikoina alettu ymmärtää, ja kauan ei enää saata kestä, ennenkuin naiset ovat taistelleet itsellensä heille tulevan vapauden. Ovathan olot jo paljon valoisammat kuin 50 vuotta sitten! Ja mitä erityisesti Suomeen tulee, onhan naisilla nyt äänioikeus: valvokoot asioitaan käsi kädessä kaikkien jalosti ajattelevien miesten kanssa. Paljon on tehty työtä naisten herättämiseksi. Meillä Suomessa he ovat tilaisuudessa näyttämään tämän herätystyön tuloksia. Ja tuskin löytynee miestä, joka ei kunnioittaisi ihmisarvonsa tuntevaa naista.

Aviollisen ja sukupuolielämän alalla kaivataan muutoksia. Kasvatuksessa on opetettava lapsille, mitä sukupuolielämä on ja että molemminpuolinen rakkaus on ainoa, joka pyhittää avioliiton. Yhteiskunnalliset olot on muutettava semmoiseksi, että avioliittoa ei koskaan tarvitse solmia muista syistä kuin rakkaudesta. Häpeällisenä ja välttämättä purettavana on pidettävä semmoista yhdyselämää, jossa ei sovinto, ilo ja lempi vallitse.

Parannuksia on tietysti helpompi ehdottaa kuin saada aikaan. Mutta jos päämaali on johonkin määrin selvä, on tie edessä. Ja luonnollista kehitystietä on aina turvallisinta kulkea. On kyllä luonteita, jotka tulevat sitä kärsimättömämmiksi, kuta selvemmin ihanne näkyy. Ja on kärsimyksiä, on marttyriuden lajeja, joita on miltei mahdoton kestä. Elämässä on sentähden aina traagillisiakin

kohtauksia, joissa äkkiä katkaistaan luonnollisen kehityksen lanka ja aletaan kulku uuteen suuntaan. Mutta parannuksia, jotka ovat kaikille pysyväisesti avuksi, saavutetaan ainoastaan kehityksen kautta.

Kunnioittaen:

*P. E.*

Omatunto 1906, N:o 19, Helsingissä, lokakuun 15 p:nä 1906, s. 243-244.